

Bievnesh nasjovnaale pryövenassi bijre

2013

Eejhtegidie mej maanah 5., 8. jïh 9. daltesisnie

Mij lea nasjovnaale pryövenassh, jäh mannasinie nasjovnaale pryövenassh utnebe?

Nasjovnale pryövenassh edtjeh vuarjasjidh mennie mieresne skuvle lyhkese learohki vihkielommes maehtesvoeth evtiedidh lohkemisnie jäh ryöknemisnie, jäh säemies bielnie faageste eengelsken gïele.

Dah vihkielommes maehtesvoeth leah maetedh:

- *jijtjemse njaalmeldh tjielkestidh*
- *jijtjemse tjaaleldh tjielkestidh*
- *lohkedh*
- *ryöknedh*
- *digitaale dirregh nåhtadidh*

Daah maehtesvoeth leah vihkeles lierehtæmman jäh evtiedæmman gaajhkine faagine, jäh stoerre ulmiem utnieh guktie learohkh skuvlesne bierkenieh, jäh mænngan jieliedisnie.

Dah pryövenassh ryöknemisnie jäh lohkemisnie eah leah pryövenassh faagine nöörjen jäh matematihke, bene lohkemisnie jäh ryöknemisnie goh vihkielommes maehtesvoeth faagi dääresth. Dah pryövenassh eengelsken gïelesne fokusem utnieh lohkemegoerkesasse, baakoeveahkan jäh grammatihkese.

Skuvle tjuara biëvnesidie pryövenassijste vuartasjidh jeatjah biëvnesigujmie ektine learohki bijre. Dah pryövenassh edtjeh nåhtose bætedh dan aktegs learohken evtiedæmman, aktene laavenjostosne lohkehtæjjan, learohken jäh eejhtegi gaskem.

Gïeh edtjeh pryövenasside tjiirrehtidh, jäh mah pryövenassh learohkh edtjeh valetedh?

Edtja nasjovnaale pryövenassh tjiirrehtidh 5., 8. jäh 9. daltesisnie. Äejvienjoelkedassine dle gaajhkh learohkh edtjeh meatan årrodh. Rektovre maahta lutniestimmiem vedtedh.

Lutniestimmie maahta vadtasovvedh

- learoehkidie mej reakta sjiereööhpehtæmman jallh learoehkidie mej reakta sjiere lierehtæmman nöörjen gïelesne jäh gusnie seamma tjiien
- lea tjielke illedahkh pryövenassijste eah sijhth stoerre ulmiem utnedh lierehtæmman

Jalhts akte learohke reaktoem åtna lutniestimmiem åadtjodh, learohke jijtje jallh dan eejhtegh maetieh læjhkan nænnoestidh learohke edtja pryövenassem tjiirrehtidh.

Learohkh 5. jäh 8. daltesinie edtjeh nasjovnale pryövenassh tjiirrehtidh lohkemisnie, ryöknemisnie jäh eengelsken gïelesne. Learohkh 9. daltesisnie edtjeh nasjovnale pryövenassh tjiirrehtidh lohkemisnie jäh ryöknemisnie. Dah pryövenassh leah dah seamma goh 8. daltesen pryövenassh.

Learohkh 5., 8. jäh 9. daltesisnie mej noerhte-, åarjel- jäh julevsaemien voestesgieline, edtjeh nasjovnaale pryövenassh saemien gïelesne tjiirrehtidh. Daah learohkh edtjeh aaj nasjovnaale pryövenassh ryöknemisnie saemien gïelesne tjiirrehtidh.

Dah pryövenassh eengelsken gïelesne jäh ryöknemisnie leah elektrovneles pryövenassh. Dah pryövenassh lohkemisnie leah paehpierisnie.

Magkeres laavenjassh learohkh edtjeh darjodh?

Pryövenassine dovne jienebeveeljeme-laavenjassh jäh gaahpoeh laavenjassh. Dejne gaahpoeh laavenjassine learohkh edtjeh jijtsh baakoejgumie jallh taalligumie vaestiedidh, mearan jienebeveeljeme-laavenjassh sijhtieh jiehtedh learohke edtja aktem vaestiedassem veeljedh jienebh vaestiedassijste.

Dah illedahkh pryövenasseste edtjeh maetedh biëvnesh vedtedh learohki bijre gaajhkine maehtesvoetenjieptjine. Dannasinie dovne aelkhie, gaskoeh jäh geerve laavenjassh pryövenassine.

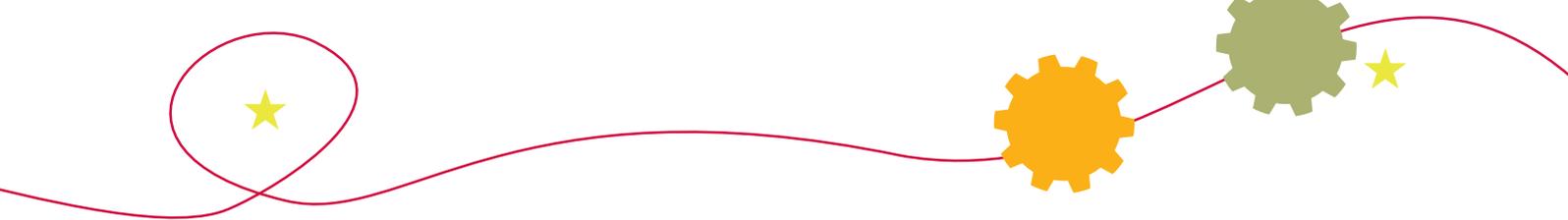
Ööhpehtimmiedirektovraaten nedtesæjrojne maahta vuejnedh mah sårarhts laavenjassh mah nasjovnale pryövenassine åtnasuvviah. Daesnie aaj aarebi elektrovneles laavenjassh eengelsken gïelesne jäh ryöknemisnie.

Gïeh illedahkide åadtjoeh?

Learohke jäh eejhtegh edtjeh biëvnesh åadtjodh lohkehtæjjeeste gosse illedahkh pryövenassijste gaervies.

Tjielti jih fylhki illedahkh bæjhkohtibie mijjen nedtesæjrosne Skoleporten. Ibie illedahkide bæjhkoht skuvlide. Skuvlh jäh tjielth maetieh veeljedh sijjen illedahkh bæjhkohtidh.

Byögkelesvoetelaake kreava mijjeh tjoerebe skuvli illedahkh vedtedh gosse naaken illedahki mietie gihtjeh. Dihte aajnehke sjiere miele lea jis gåarede aktegs learohkh damtjidh. Dan åvteste maahta aktegsskuvli illedahkh gaavnedh ovmessie plaerine jäh nedtesæjrojne. Rektovre jäh tjielte illedahkide åadtjoeh. Edtja daejtie illedahkide nuhtjedh gosse barkeminie learohki lierehtimmiem buerebe darjodh.

Lohkehtæjjah jïh skuvle sjeavohts-voetediedtem utnieh dan aktegs learohken pryövenasseilledahki bijre.

Misse akt onterdh?
Gaskesadth dov skuvline.

Lohkh vielie daesnie:
www.udir.no/nasjonaleprover
<http://skoleporten.udir.no/>

Pryövenassh leah våhkoj 37–44.
Learohkh mah eah nuepiem utnieh nasjovnale pryövenassh tjirrehtidh dan vihties pryövenassebiejjien, edtjeh faalenassem åadtjodh pryövenassem mænngan tjirrehtidh.

Våhko	Biejje	Pryövenasse jïh daltese	Mah sårhts pryövenasse
37	Gaskevåhkoen, skïereden 11.b.	Lohkeme 5., 8. jïh 9. daltese	Paehperepryövenasse
38	Skïereden 16.–20.b.	Eengelsken gïele 5. daltese	Elektrovneles pryövenassh
39	Skïereden 23.–27.b.	Eengelsken gïele 8. daltese	Elektrovneles pryövenassh
42	Rïhkeden 14.–18.b.	Ryökneme 5. daltese	Elektrovneles pryövenassh
43 jïh 44	Rïhkeden 21.b.–gålkoen 1.b.	Ryökneme 8. jïh 9. daltese	Elektrovneles pryövenassh

Pryövenassetijje lohkemasse jïh ryöknemasse 90 minudth, mearan pryövenassetijje eengelsken gïelese lea 60 minudth

Tellefovne 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no
Bæjtkohtamme ruffien 2013